

HENRIK BERGGREN

HENRIK.BERGGREN@VALLENTUNA.SE

KOMMUNSTYRELSEN

Tjänsteskrivelse

Månadsuppföljning oktober 2010

Kommunledningskontorets förslag till kommunstyrelsen

Notera informationen och godkänna prognosen

Uppmana de nämnder som prognostiserar underskott att vidta åtgärder i syfte att uppnå en budget i balans

Ärendet i korthet

Kommunledningskontoret har utifrån nämndernas månadsuppföljning gjort en ekonomisk analys av utfallet för årets första tio månader. Vidrare presenteras en prognos för 2010 års resultat.

Resultat för årets första tio månader uppgår till 139,3 miljoner kronor och prognosen för helåret är 105,5 miljoner kronor.

Ekonomiskt utfall per oktober samt årsprognos för 2010

Det bokförda resultatet för kommunen per oktober är 139,3 miljoner kronor vilket är bättre än budgeterat. Bokfört resultat motsvarande period förra året var 30,0 miljoner kronor. Resultatföring av tidigare års exploateringsverksamhet med 60,2 miljoner kronor förklarar en stor del av skillnaden jämfört med 2009.

Prognos för 2010 års resultat

Prognostiserat resultat för kommunen som helhet är efter tio månader 105,5 miljoner kronor vilket innebär en positiv avvikelse mot budget på 101,2 miljoner kronor. I det prognostiserade resultatet ingår några realisationsvinster och prognosen för

balanskravsresultat blir 103,2 miljoner kronor. Även här förklarar tidigare års exploateringsverksamhet merparten av avvikelsen.

Resultatprognosen på 105,5 miljoner kronor motsvarar 8,3 procent av samlade intäkter från skatter, statsbidrag och utjämning. Genomsnittet för åren 2008 till 2012 blir med denna prognos 3 procent. Detta ska jämföras med målet i kommunplanen på 2 procent.

Prognosen över kommunens nettokostnader inklusive finansnetto uppgår till 1 170 miljoner kronor motsvarande 91,7 procent av samlade intäkter från skatter, statsbidrag och utjämning. Genomsnittet för åren 2008 till 2012 blir med denna prognos 97,0 procent. Detta ska jämföras med målet i kommunplanen på 98 procent. För en överblick av budget för 2010, utfall per oktober, samt årsprognos, se tabell 1.

Tabell 1 Resultaträkning utfall 2010-10-31, budget 2010 samt helårsprognos

Belopp i tkr	Budget	Okt	Prognos	Avvikelse	2009 Bokslut
Verksamhetens intäkter	232 938	280 870	307 226	74 288	252 284
Verksamhetens kostnader	-1 438 645	-1 169 224	-1 435 775	2 870	-1 382 288
Avskrivningar/nedskrivningar	-46 814	-36 507	-44 000	2 814	-45 264
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	-1 252 521	-924 861	-1 172 549	79 972	-1 175 267
Skatteintäkter	1 054 330	897 913	1 076 878	22 548	1 039 696
Generella statsbidrag och utjämning	202 387	164 223	198 681	-3 706	160 264
Finansiella intäkter	6 581	2 959	4 500	-2 081	8 567
Finansiella kostnader	-6 513	-943	-2 000	4 513	-3 792
PERIODENS RESULTAT	4 264	139 291	105 509	101 245	29 468
Avgår: realisationsvinster		2 266	2 266		6 677
Resultat enligt balanskravet	4 264	137 025	103 243	98 979	22 791

Skatter, generella statsbidrag och utjämning

Kommunens intäkter från skatter, generella statsbidrag och utjämning är fastställda av Skatteverket. Skatteintäkterna är dock endast preliminära och blir definitiva först i januari 2012. Eventuell skillnad mellan prognos och definitivt utfall justeras i 2011 års bokslut.

De preliminärt utbetalade skatteintäkterna, vilka grundar sig på regeringens prognos av skatteunderlaget i budgetpropositionen för 2010, har visat sig vara för låga. Konjunkturläget har sedan regeringen la sin proposition blivit något bättre. Enligt Sveriges Kommuner och Landstings senaste prognos (oktober) handlar det om en ökning med 16,8 miljoner kronor. I budgeten togs minus 5,3 miljoner kronor upp så det handlar om en förbättring med 22,1 miljoner kronor. Till detta kommer en justering av den prognos för 2009 års skatteintäkter som gjorts i bokslutet för 2009 på plus 3,1 miljoner kronor vilken inte var känd när budgeten togs.

För generella statsbidrag och utjämning betydde Skatteverkets fastställande en försämring med 6,2 miljoner kronor jämfört med budget. Anledningen till detta är att kommunens folkmängd den 1 november (vilken styr storleken på flertalet av delarna) var cirka 60 personer färre än vad som antagits i budgetberäkningarna. Prognosen för den kommunala fastighetsavgiften för 2010 är 2,5 miljoner kronor högre än den som låg till grund för budgeten.¹

Totalt har kommunens intäkter från skatter, generella statsbidrag och utjämning ökat med 18,8 miljoner kronor jämfört med budget.

Avskrivningar

Prognosen för avskrivningarna är plus 2,8 miljoner kronor jämfört med budget. Anledningen är att aktiveringen av vissa investeringsprojekt skjutits framåt i tiden.

Finansiella kostnader och intäkter

Prognosen över de finansiella kostnaderna visar en positiv avvikelse med 4,5 miljoner kronor jämfört med den justerade budgeten². Orsaken till överskottet är ett uppskjutet och minskat lånebehov. Prognosen över de finansiella intäkterna visar en negativ avvikelse med 2 miljoner kronor. Orsaken till underskottet är lägre ränteintäkter på grund av minskad likviditetsmarginal.

¹ Sveriges Kommuner och Landsting Cirkulär 10:10 "Kommunal fastighetsavgift, prognos för 2010"

² KS 2010-10-04 § 61

Sammantaget är prognosen för finansnetto plus 2,5 miljoner kronor vilket är en positiv avvikelse mot budget på 2,5 miljoner kronor.

Övriga centrala kostnader och intäkter (tabell 2)

Det budgeterade utrymmet för kapitalkostnader för 2010 var 78,1 miljoner kronor. Nämnderna budgeterade 77,6 miljoner kronor. Den faktiskt debiterade kapitalkostnaden för helåret ser ut att bli 74,5 miljoner kronor. En förklaring till denna skillnad är den uteblivna kapitalkostnaden för projektet Vallentuna Direkt på 2,5 miljoner kronor. De upparbetade utgifterna för detta investeringsprojekt skrevs av i sin helhet i bokslut 2009.

Tabell 2 Driftsredovisning utfall 2010-10-31, budget 2010 samt helårsprognos

Nämnd	2010					2009
	Budget	Okt		Prognos	Avvikelse	Bokslut
Kommunstyrelse	80 154	60 722	76%	78 454	1 700	61 819
KS OF	4 170	0	0%	0	4 170	0
Överförmyndarnämnd	2 509	1 932	77%	2 309	200	1 864
Samhällsbyggnadsnämnd	39 544	18 543	47%	38 574	970	35 891
Myndighetsnämnd	300	140	47%	300	0	197
Fritidsnämnd	41 102	30 391	74%	39 354	1 748	38 329
Kulturnämnd	18 056	13 722	76%	18 056	0	13 555
Barn- och ungdomsnämnd	80 638	55 344	69%	78 680	1 958	69 717
Skolpengsram	500 866	417 767	83%	499 326	1 540	494 060
Utbildningsnämnd	139 012	120 971	87%	144 812	-5 800	144 514
Socialnämnd	357 194	291 874	82%	359 659	-2 465	342 597
Summa nämnder	1 263 545	1 011 405	80%	1 259 524	4 021	1 202 542
Interna poster och övriga kostnader och intäkter ¹⁾	-57 838	-122 939	213%	-130 975	73 137	-72 538
Verksamhetens nettokostnad	1 205 707	888 466	74%	1 128 549	77 158	1 130 004
Interna poster och övriga kostnader och intäkter ¹⁾						
Centrala kostnader	0	24 652		17 000	17 000	211
Centrala intäkter	0	-89 149		-89 000	-89 000	-11 475
Semesterlöneskuld	0	-9 223			0	0
Kapitalkostnader	-78 067	-57 062	73%	-74 475	-3 592	-72 586
PO-pålägg	-188 359	-148 954	79%	-185 000	-3 359	-179 419
Sociala avgifter och pensionsavsättningar.	188 359	141 312	75%	180 000	8 359	164 563
Pensionsutbetalningar	20 229	15 485	77%	20 500	-271	26 169
Summa interna poster m.m.	-57 838	-122 939	213%	-130 975	-70 863	-72 538

Nivån på det beslutade personalomkostnadspålägget för budget 2010 är något högre än nivån på de slutliga arbetsgivareavgifterna. Det är kostnaden för

avtalsförsäkringarna som fastställdes till en lägre nivå. Totalt betyder det cirka 5 miljoner kronor lägre kostnader än budgeterat.

Tidigare års exploateringsvinster +77,3 mnkr och exploateringsförluster, uppgående till -17,1 mnkr, har resultatförts som en följd av att kommunen tillämpar en ny rutin vid redovisning av exploateringsverksamheten.

Prognosen negativ för två nämnder – övriga håller budget.

De bokförda nettokostnaderna för driftsekonomin per oktober uppgår till 1 011,4 miljoner kronor vilket motsvarar 80 procent av årsbudgeten. Detta ska jämföras med den linjära riktpunkten på 83 procent. Förbrukning motsvarande period förra året uppgick till 79,9 procent.

Situationen skiljer sig dock mellan nämnderna och effekten av årets lönerörelse har inte slagit igenom i nämndernas utfall för årets första tio månader. Hänsyn för detta är taget centralt och ligger med i resultatet.

Sammantaget ger nämndernas prognos tillsammans med bedömningen av övriga poster inom driftsredovisningen ett överskott på 77,2 miljoner kronor mot budget. Nämnderna prognostiserar ett överskott på 4,0 miljoner kronor.

Kommunstyrelsen har inklusive avgiften till Storstockholms brandförsvärsförbund (SSBF) förbrukat 76 procent av budgeten. Kommunstyrelsen gör bedömningen att prognosen för rambudgeten (inklusive räddningstjänst) kommer redovisa ett överskott på 1,7 miljoner kronor.

Avvikelsen består av den uteblivna kapitalkostnaden för Vallentuna Direkt. Samtidigt har det tillkommit kostnader för projekt inom handlingsplanen för Vallentuna Direkt som tidigare felaktigt klassificerats som investeringsprojekt.

Kommunstyrelsens anslag för oförutsedda utgifter var vid årets början 5,2 miljoner kronor. Av dessa har 2,4 miljoner kronor omfördelats till fritidsnämnden för att täcka kapitalkostnader gällande Vallentuna idrottsplats. Dessutom har samhällsbyggnadsnämnden erhållit 1,4 miljoner kronor för snöröjning samt 0,1 miljoner kronor för framtagande av miljömål. Vidare har skolpengsbudgeten utökats med 0,2 miljoner kronor för att möjliggöra en utökning av öppettiderna på fritidshemmen. Under hösten har beslut tagits om att omfördela 550 tkr till

utbildningsnämnden i syfte att finansiera en start av introduktionsutbildning för nyanlända elever vid det individuella programmet på Vallentuna gymnasium och att omfördela 1,4 mnkr till barn- och ungdomsnämnden i syfte att utöka kommunens insatser för nyanlända elever inom grundskolan.

Kommunfullmäktige har beslutat att omdisponera 5 mnkr från finansförvaltningen till kommunstyrelsens reserv för oförutsedda utgifter. Per den 31 oktober uppgår budgeten för KSOF till 4,2 mnkr och prognosen för året är att dessa medel inte kommer att förbrukas.

Överförmyndarnämnden har förbrukat 77 procent av budgeten. Nämnden gör bedömningen att den kommer att redovisa ett överskott på 0,2 miljoner kronor. De extra medel på 0,5 miljoner kronor som nämnden fick 2010 för att komma till rätta med den kritik som riktades av Länsstyrelsen kommer inte att behövas fullt ut. Medlen kommer till viss del att täcka konsult- och vikariekostnader under hösten

Samhällsbyggnadsnämnden (inklusive resultatenheter) har förbrukat 47 procent av budget och gör bedömningen att de kommer redovisas ett överskott på knappt 1 miljon kronor.

Enligt nämnden kommer den ramfinansierade verksamheten, efter omprioriteringar, att redovisa ett resultat i nivå med budget. Minskade personalkostnader på grund av vakanser täcker ökade kostnader för planerat underhåll inom park- och vägverksamheten.

Överskottet beror också på ökade intäkter mot budget för verksamhet markreserven och kart- och mät. Vad det gäller markreserven så är det intäkter för arrenden från den mark som har inköpts från Stockholms stad som inte var upptaget i budget. Kart- och mätverksamheten har ökat sina intäkter för husutsättning nybyggnadskartor.

Nämndens prognos för resultatenheter visar att verksamheterna kommer att hålla budget. Den kalla och snörika vintern har lett till merkostnader för verksamheten i form av skottning av tak, bortforsling av snö samt högre kostnader för värme och el. Dessa merkostnader kan matchas mot lägre personalkostnader på grund av vakanser och ej tillsatta tjänster. Några neddragningar på det planerade underhållet kommer enligt nämnden inte att behövas.

Myndighetsnämnden för teknik och miljö har förbrukat 47 procent av budgeten och gör bedömningen att den kommer att hålla budget.

Kulturnämnden har förbrukat 76 procent av budgeten. Den låga förbrukningen kommer att balanseras under resten av året. Nämnden gör därför bedömningen att den kommer att hålla budgeten. Nämnden har från och med halvårsskiftet tagit över huvudmannskapet för kulturskolan och viss osäkerhet råder om de kommer få in de avgifter som krävs för att klara budget.

Fritidsnämnden har förbrukat 74 procent av budgeten. Nämnden lämnar en prognos på ett överskott på 1,7 miljoner kronor. Lägre kapitalkostnader, lägre kostnader för föreningsbidrag samt ökade bidrag från Arbetsförmedlingen och Länsstyrelsen förklarar överskottet.

Barn- och ungdomsnämnden (inklusive resultatenheter) har förbrukat 69 procent av den totala budgeten.

Nämnden bedömer att verksamheterna inom den fasta ramen kommer redovisas ett överskott på 2,3 miljoner kronor. Överskottet förklaras av att vissa projekt inte kommit i gång samt att vissa tjänster varit vakanta under året.

Den samlade bedömningen av nämndens resultatenheter är ett underskott på 0,4 miljoner kronor.

De resultatenheter som finansierar sin verksamhet med skolpengen planerar för att leverera ett överskott i förhållande till sin budget på 1,3 miljoner kronor.

Resultatenheten som hanterar hyrorna i kommunala och enskilda skolor lämnar en prognos på minus 3 miljoner kronor. Inom förskolan är den faktiska kostnadsökningen högre än ökningen av intäkterna som en följd av högre kostnader för nybyggda lokaler. Dagens hyresmodell kan inte hantera situationen på ett tillfredställande sätt.

För övriga resultatenheter prognostiseras ett överskott på 1,3 miljoner kronor.

83 procent av budgeten för **Skolpeng och vårdnadsbidrag** har betalats ut. Prognosen för skolpengen har uppdaterats utifrån den nya befolkningsprognosen.

Antalet barn är lägre inom förskolan och högre inom grundskolan. Totalt beräknas kostnaderna för skolpengen bli knappt 1,2 miljoner lägre än budgeterat. Prognosen för vårdnadsbidraget är ett överskott på 0,4 miljoner kronor då antalet barn har minskat under hösten.

Utbildningsnämnden har förbrukat 87 procent av sin budget. Nämnden gör bedömningen att den kommer att redovisa ett underskott på 5,8 miljoner kronor.

Den negativa prognosen förklaras i sin helhet av de interkommunala ersättningarna för gymnasieskolan och gymnasiesärskolan. De verksamheter som bedrivs av Vallentuna kommun kommer att hålla budget.

Prognosen för de interkommunala ersättningarna är, enligt nämnden, mycket osäker. Den baseras på elever som sökt gymnasieutbildning till hösten 2010 och det råder en osäkerhet kring vilka utbildningar som man faktiskt kommer att påbörja.

Ytterligare en osäkerhetsfaktor är att kommunen inte har fått in prislistor från samtliga kommuner. Riksprislistan för vårterminen 2010 blev högre än den som först presenterades av Skolverket. Priserna för höstterminen ser ut att bli något lägre men är ändå högre än vad som antogs i budgettilldelningen.

Socialnämnden har förbrukat 82 procent av sin budget. Nämnden prognostiserar ett underskott på 2,5 miljoner kronor. Framst är det inom verksamheterna individ- och familjeomsorg och äldreomsorg som underskott befaras.

Budgetavvikelsen inom individ- och familjeomsorg förklaras främst av ett ökat ekonomiskt bistånd. Antalet hushåll med försörjningsstöd har ökat och då framför allt inom gruppen ungdomar 20–25 år.

Avvikelsen inom äldreomsorgen finns inom korttidsboende och hemtjänst. Fram tills att Väsbygårdens ombyggnation är klar kommer det att finnas ett stort behov av korttidsplatser vilket tillgodoses genom köp från externa vårdgivare.

Kommunledningskontorets kommentarer

Resultat för årets första tio månader är mycket starkt. Förklaringen är att tidigare års utfall för exploateringsverksamheten har resultatförts. Trots att det rör sig om projekt

från tidigare år (2007 och 2008) och att det är en effekt av en ny rutin är rekommendationen att de ska tas upp i resultaträkningen.

Även om effekten av exploateringsverksamheten exkluderas är kommunens underliggande resultat per den sista oktober mycket starkt.

Hälften av skillnaden mellan det underliggande resultatet och budgeten förklaras av nämndernas relativt låga förbrukning.

Trots den låga förbrukningen prognostiserar nämnderna ett förhållandevis lite överskott. Den lägre förbrukningen förklaras till en mindre del av att årets lönerörelse inte är klar. Vidare är vissa kostnader inte jämt fördelade över året – utan är högre under hösten. Denna ojämnhet har dock överskattats historiskt. Nämnderna har uppmanats att lägga realistiska prognoser, men det finns alltid en viss osäkerhet och försiktighet i prognosarbetet. Kommunledningen menar att den redovisade prognosen får ses som ett lägsta läge och att det troligtvis kommer att bli bättre. Det är framförallt situationen för utbildningsnämnden och socialnämnden som drar ned nämndernas prognostiserade resultat.

För att belysa socialnämndens situation har kommunledningen engagerat Sveriges Kommuner och Landsting för en analys. I ett första steg kommer de verksamheter där det befaras ett underskott att analyseras utifrån ekonomi och styrning. I ett andra steg ska kommunens resursfördelning analyseras. SKL ska avrapportera den första delen den 17 december. Efter detta avser kommunledning att återkomma med en plan för åtgärder.

Utbildningsnämndens befarade underskott är en effekt av det fria gymnasievalet. Att förutspå elevernas kommande val i budgetarbetet är svårt. I år har dessutom det funnits en osäkerhet kring vilken prislista som kommer att gälla för hösten. Utbildningsnämnden har en mycket liten möjlighet att styra över den del av sin budget som är kopplat till gymnasievalet. Kommunledningskontoret har tillsammans med barn- och utbildningsförvaltningen gjort en första kalkyl på införandet av en gymnasiepeng. Det behövs dock göras ytterligare utredningsarbete för att lösa finansieringen på sikt – varför en lösning inte kan vara klar till årsskiftet 2010/2011.

Den andra hälften av förklaringen till det goda resultatet efter tio månader är ökade skatteintäkter, uteblivna räntekostnader samt lägre inbetalda arbetsgivaravgifter. Det

är även dessa poster som i sin helhet förklarar att resultatprognosen för helåret är bättre än budget. Det finns således goda förutsättningar att leva upp till resultatmål på två procent.

Handlingar

1. Månadsuppföljning oktober 2010

Ann-Charlotte Järnström
kommundirektör

Henrik Berggren

Ska expedieras till:
Akten
Samtliga nämnder
Kommuncontroller Meta Sundin

